

Kód uchazeče

ČESKÝ JAZYK

Součet bodů:

Obor: 79-41-K/81

Opravil:

Kontroloval:

Milé uchazečky a uchazeči o studium, přijímací zkouškou vás bude provázet text Kolo z knihy René Goscinyho Malý Mikuláš. Není-li uvedeno jinak, úkoly z něj vycházejí. U úloh s nabídkou zakroužkujte vždy jednu správnou odpověď.

Text k úlohám 1 - 8

Tatínek mi nikdy nechtěl koupit kolo. Pořád říkal, že děti jsou moc neopatrné, že chtějí dělat všelijaké akrobacie a přitom kolo rozbijí a samy si natlučou. Já jsem tatínkovi sliboval, že budu opatrný, a pak jsem plakal a nakonec jsem trucoval a říkal jsem, že uteču z domu, až tatínek konečně řekl, že kolo dostanu, když budu mezi prvními deseti v písemce z počtů.

A tak jsem se včera večer vracel ze školy celý blažený, protože jsem byl desátý. Když se to tatínek dověděl, vyvalil oči a řekl: „Tak vida, to se podívejme,“ a maminka mi dala pusy a řekla, že mi tatínek hned koupí pěkné kolo a že je to krásné, udělat tak dobře písemku z počtů. Musím poznamenat, že *jsem měl* štěstí, protože nás tu písemku psalo jen jedenáct, jelikož všichni ostatní kluci měli chřipku, a jedenáctý byl Kryšpín, který je vždycky poslední, ale tomu to *nevadí*, ten už kolo má.

1. Určete podle textu **mluvnické významy sloves** (osobu, číslo, způsob a čas):

a) měl jsem

b) nevadí

2. Určete v následující větě slovní druhy (číslicí nad slovo):

A tak jsem se včera večer vracel ze školy celý blažený.

3. Vypište z textu **2 různé číslovky** a určete jejich **druh**:

a) _____

b) _____

4. Spočítejte a číslicí zapište, **kolik vět** tvoří **tučně vtištěné souvětí v úryvku**:

5. Převeďte do **přímé řeči** jednu z vět, kterou pronesla maminka, a napište ji v uvozovkách:

6. Rozhodněte, jak byl míněn následující větný celek:

(...) že kolo dostanu, když budu mezi prvními deseti v písemce z počtů.

- a) prosba b) přání c) podmínka d) výhrůžka

7. Vyhledejte v textu dvě slova **nespisovná** a uveďte k nim jejich spisovný protějšek:

- a) _____
b) _____

8. Rozhodněte, ve kterém řádku **není** žádná mluvnická nebo pravopisná chyba:

- a) Tatínek nechtěl, aby došlo na kole k nehodě a ke zranění.
b) Maminka zchvalovala jeho mínění.
c) Já sem byl kvůli tomu smutný.
d) Nakonec jsme se s rodiči nějak shodli.

Text k úlohám 9 - 15

9. Doplňte vynechaná písmena:

Kdy___ jsem se dneska blížil k našemu domu, v___ děl jsem tatínka a maminku, jak na m___ čekají na zahradě a usm___ vají se od ucha k uchu.

„Máme pro našeho velkého chlapce překvapení!“ řekla maminka a oči se jí smál___ a tatínek šel do garáže a přivedl, to neuhádnete co: kolo! Červené a stříbrné lesknoucí se kolo se sv___ tilnou a zvonkem. Senzační! Začal jsem pob___ hat sem a tam, pak jsem dal pusu mamince a pusu tatínkov___ a nakonec pusu kolu.

„Musíš m___ sl___ bit,“ řekl tatínek, „že budeš opatr___ ý a nebudeš na něm dělat žádné skopičiny!“

Slíbil jsem to a maminka mě políbila a řekla, že jsem její velký chlapec a že udělá čokoládov___ krém, a vrátila se domů. Moje maminka a tatínek jsou nejsenzačnější na sv___ tě!

Tatínek zůstal se mnou na zahradě. „V___ š, že jsem byl v cyklistice přeborník, a kdybych nebyl poznal tvou maminku, byl bych se patrně stal profesionálem?“

To jsem nev___ děl. Věděl jsem, že tatínek byl skv___ lý přeborník v kopané, v ragby, v plavání a v boxu, ale že taky v cyklistice, to byla pro mne novinka.

„Já ti to ukážu,“ řekl tatínek, sedl si na mé kolo a začal jezdit kolem dokola po zahradě. Kolo mu bylo samozřejmě___ malé a překážel___ mu kolena, měl je skoro až v obl___ čejí, ale to mu nevadilo.

--

10.a) Ke slovům *kopaná, ragby, plavání, box* a *cyklistika* uveďte slovo **nadřazené**:

b) Doplňte **2** další slova **souřadná** (nehleďte v textu):

11. Doplňte do vět správné tvary slov a vynechané koncovky:

- a) Maminka se smála svým ___ krásným _____ (oči).
 b) Po pádu z kola si musel umýt krev z ob _____ odřených _____ (kolena).
 c) Mikuláš si olízl čokoládový krém z upatlaných _____ (ruce).

12. K následujícím slovům z textu napište vždy jedno spisovné slovo **souznačné (synonymum)**. Nehleďte v textu:

- a) pusa: _____ c) senzační: _____
 b) skopičiny: _____ d) lesknoucí se: _____

13. Uveďte 4 slova **příbuzná** ke slovu *domů* (nehleďte v textu):

- a) _____ b) _____
 c) _____ d) _____

14. Vypište **2** **přídavná jména** popisující vzhled Mikulášova kola:

- a) _____ b) _____

15. Napište slova **opačného významu** ke slovům:

- a) blížil jsem se: _____
 b) začal: _____

Text k úlohám 16 - 22

„To je nejlegračnejší podívaná, jaká se mi naskytla od té doby, co jsem tě viděl naposledy.“

Tohle řekl pan Durda, který se na to díval přes *plot* z vedlejší zahrady. Pan Durda je náš souseď a rád si tatínka dobírá.

„Ty mlč,“ řekl mu tatínek, „ty kolům nerozumíš.“

„Cože?“ vykřikl pan Durda, „tak jestli chceš něco vědět, ty *ubožáku*, tak já jsem byl krajským amatérským přeborníkem, a kdybych nebyl poznal svou ženu, byl bych se stal profesionálem!“

Tatínek se pousmál. „Ty a přeborníkem?“ řekl. „Dovol, abych se zasmál, vždyť ty se stěží udržíš na tříkolce!“

--

To se panu Durdovi nelíbilo. „To uvidíš!“ řekl a přeskočil plot. „Půjč mi to,“ řekl a položil ruku na řídítka, ale tatínek nechtěl kolo pustit.

„Nikdo tě nevolal, Durdo,“ řekl tatínek, „vrať se do svého *doupěte*.“

16. Označte tvrzení, které odpovídá výchozímu textu.

- a) Pan Durda přišel na tatínkovo pozvání.
- b) Pan Durda a tatínek mají stejnou ženu.
- c) Pan Durda bydlí ve vedlejším domě.
- d) Tatínek ochotně půjčil panu Durdovi kolo.

17. Určete podle textu mluvnické významy (pád, číslo, rod a vzor) vyznačených podstatných jmen:

- a) plot
- b) ubožáku
- c) doupěte

18. Co vlastně znamená, že si pan Durda tatínka *dobírá*?

19. Použijte slovo *kolo* ve větě v jiném významu, než v jakém je užito v textu:

20. Z následujícího větného celku z úryvku vypište všechny základní skladební dvojice: „*Nikdo tě nevolal, Durdo,“ řekl tatínek, „vrať se do svého doupěte.*“

- a)
- b)
- c)

21. Zakroužkujte možnost, ve které je správně naznačena **stavba slova**:

- a) pře-bor-ní-kem
- b) pře-born-ík-em
- c) pře-bor-ník-em
- d) přebor-ník-em

22. Označte slovo, které **neobsahuje dvojhlásku**:

- a) soused
- b) svou
- c) pousmál se
- d) doupěte

--

Další úkoly vycházejí z textu Josefa Kainara:

Zlý pes potkal zlého psa.
 Vsadili se o kus šunky,
 kdo dřív zemi přehopsá.
 Běželi, a pořád spolu,
 nahoru a zase dolů,
 přes palouk a přes potok,
 hupky, hupky, skok a skok,
 pořád šňupák při šňupáčku,
 přes plůtek a na přeskáčku,
 kolem pěti chaloupek,
 pořád stejně, na chloupek,
 přes pole a přes kaluže,
 žádný lépe, žádný _____ (a),
 tlamka s tlamkou, noha s nohou,
 teď už sotva chodit mohou,
 už jen lezou po čtyřech.
 A když oba ztratí _____ (b),
 tož se oba od únavy
 _____ (c) rovnou do té trávy.

Celé léto v trávě spali,
 než se trochu zbráborali.

Co se stalo s šunkou, děti?
 Tu jim spapal
 pejsek třetí.

1. Vyberte vždy jedno slovo, které se nejlépe hodí na vynechané místo, a označte ho.

- a) může – hůře – růže – více
- b) dech – kost – stopu – smích
- c) spadnou – usnou – svalí – lehnou

2. Napište a) počet slok:
 b) počet veršů:

3. Vypište 3 **rýmové dvojice**:

- a)
- b)
- c)

--

4. Vypište z textu 3 slova **zdrobnělá**:

- a) b) c)

5. Přiřaďte text k jednomu literárnímu druhu:

- a) drama b) poezie c) próza

6. Napište jména dvou dalších spisovatelů, kteří psali nebo píšou texty stejného druhu.

- a)
b)

7. Označte tvrzení, které nejlépe vystihuje povahu textu:

- a) báseň s prvky bajky
b) kritika psího chování
c) článek o životě toulavých psů
d) pověst o bezhlavém psu

8. Jaké přísloví lze nejspíše spojit s uvedeným textem?

- a) Kdo chce psa bít, hůl si najde.
b) Když se dva perou, třetí se směje.
c) Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá.
d) Pes, který štěká, nekouše.

9. V textu se vyskytuje neobvyklý výraz **zbráborali se**. Co nejspíše znamená?

- a) pohádali se
b) najedli se
c) zavrávali
d) vzpamatovali se